

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Fél-évre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy hónapra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladó szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 24.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 48. szám.

Szerda, február 27.

Felolvasták a német békefeltételeket

Az entente követek elhagyják Pétervárt.

Oroszországnak 3 napon belül békét kell kölni.

Budapest, február 27. Berlini jelentik ma a M. T. Inak: Busche államtitkár felolvasta a birodalmi gyűlésen az Oroszországgal szemben megszabott békefeltételeket. Ezek szerint a már jelzett vonaltól nyugatra levő területek, amelyek határvonala a Dünaburg környékétől Kurland keleti határáig húzódik el, nem tartoznak többé Oroszország fennhatósága alá. Ezen területek sorsáról Németország és Ausztria-Magyarország fog dönteni a néppel való megállapodás alapján. **Litlandot, Esztlandot német rendőri megszállás alá helyezik, míg az ország intézményei kezességét nem adnak azok biztonságára nézve. Oroszország nyomában békét köt Ukrajnával, az orosz csapatok és vörös gardák kiűrik Ukrajnát, Finnországot, biztosítja keleten az obatalosi tartományoknak Törökország részére való visszaadását, elismeri a török kapitulációk megszüntetését és haladéktalanul megkezdi a leszerelést.** A további intézkedések az orosz hadihajókra és az entente hajóira, a Fekete tengeren és a Keleti tengeren való kereskedelmi hajózásra. Németország kereskedelmi szerződésének újból való életbeléptetésére, több kedvezménynek 1925. végéig való biztosítására és a szövetséges kormányok ellen való igaztásról szóló lemondásra vonatkoznak.

A megszállott területekre nézve is az itt közölt feltételeket 48 órán belül el kell fogadni. **Az orosz meghatalmazottaknak haladéktalanul el kell utazniuk Brest-Litovskba és három napon belül alá kell írniük a békeszerződést,** amelyet azután további 2 héten belül ratifikálni kell.

Az orosz delegáció elutazott Brest-Litovskba — mondotta Busche államtitkár. — de Pakovtól északra megakadtak, mivel egy vasuti hidat felrobbantottak.

Hivatalos jelentés Brest-Litovskból.

Az oroszok csak ma érkeznek oda.

Brest-Litovsk, febr. 27. Hivatalos jelentés febr. 26-áról. Törökország delegátusai ma délben érkeztek Brest-Litovskba, a bolgár delegátusokat várják. Az orosz delegátusok az Oroszországban beállott forgalmi akadályok miatt csak holnap este érkehetnek meg. Magyarország-Ausztria, Németország és Törökország delegátusai ma délelőtt és délután több óra hosszan át üléseket tartottak, amelyeken azokról a javaslatokról tanácskoztak, amelyeket az orosz delegáltaknak fognak előterjeszteni.

Sakk a román hadseregnek.

Csapataink bevonulnak Podóliába.

Bécs, február 27. Podólia kormányzója azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy csapataink vonuljanak be Podóliába és akadályozzák meg, hogy bolsevik bandák tönkre tegyék Ukrajniát.

Illetékes helyen jogosnak és érthetőnek vélik Podólia kormányzójának kérelmét és ezért azt teljesíteni is fogjuk, mert biztosítani kell a monarchia számára az élelmiszerkészleteket, amik Ukrajnában vannak. Számolni kell azzal is, hogy ha csapataink Podóliába bevonulnak, a románok háta mögé kerülnek és így ezzel is nyomást tudunk gyakorolni a Bukarestben megindult béketárgyalásokra.

A bolsevik kormány kétségbeejtő helyzete.

Stockholm, febr. 27. Tegnapi pétervári távirati ügynökség itteni tudósítójához Pétervárról semmiféle hír nem érkezett, amiből arra következtetnek, hogy Czernin és Trockij helyzete válságos. A kétségbeejtő helyzetét az orosz bolsevik kormány azokról a felhívásairól is magyarázzák, amelyeket a népbiztosok tanácsa intézett az utóbbi időben a munkásokhoz, katonákhoz és parasztokhoz. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy Oroszországban az ellenforradalom tetőpontra hágott és működésbe lép, hogy a bolsevikiek elnyomásától megszabadítsa az országot.

Berlin, febr. 27. A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból: Az entente pétervári követi elhatározták, hogy elhagyják Pétervárt. Usita japán követ febr. 22-én egész személyzetével már el is hagyta Pétervárt és hazautazott.

Repülőtémadás Bózen ellen.

Innsbruck, febr. 27. Bózen ellen három ellenséges repülőgép támadást intézett. 15 bombát dobtak le, amelyek közül néhány a hadifogolytáborba esett. Wyrle hadifogoly meghalt, több megsebesült.

Százezerre rug a visszatért hadifoglyok száma.

Kolozsvár, febr. 27. Kolozsvár törvényhatóságának tegnapi közgyűlésén a főispán bejelentette, hogy 1600 Oroszországból visszatért hadifogoly érkezett Kolozsvárra. Ha tovább is így tart a hadifoglyok visszavándorlása, rövidesen elérjük az első száz ezret. Figyelembe ajánlja a főispán, hogy az oroszok a monarchia hadifoglyaiból román-szerb-cesh-tót brigádokat alakítottak, ezért vigyázni kell, hogy visszaérkező hadifoglyainkat a forradalmi eszmék meg ne mételjezzék.

A politika hírei.

Andrássy kihallgatása.

Budapest, febr. 27. Őfelsége a király tegnap Andrássy Gyula gróftól egy óra hosszáig tartó kihallgatáson fogadta.

A választójogi bizottságból.

Budapest, febr. 27. A választójogi bizottság mai ülésén Nehrebeczky György, Szász Pál képviselők beszéltek. Lapunk zártkörű Székely Ferenc beszél.

A mai tőzsde.

Budapest, febr. 27. Magyar Hitel 1270, Osztrák Hitel 833, Jelzálogbank 527, Leszámitoló 692, Agrár 942, Magyar Bank 831, Hazai 513, Fabank 791, Atlantica 1200, Államvasut 908, Nasic 2875.

Egy német segédcirkáló bravurja.

— 35 hajót pusztított el. —

Berlin, február 28. A Wolff-ügynökség jelenti: Öfelsége „Wolff” nevű segédcirkálója a reá bízott feladatok elvégzése alkalmával legalább 35 ellenséges, vagy az ellenség céljaira utban levő kereskedelmi hajót összesen legalább 210.000 bruttóregisztertonna tartalommal megsemmisített, vagy egy megrongált, hogy azok újból való használatbavétee hosszabb időn keresztül ki van zárva. Elsősorban nagyértékű angol gőzösökről van szó, amelyeknek egyenlő értékű hajókkal való pótlása belátható időn belül lehetetlen. Többen ezen gőzösök közül angol csapatokat szállítottak. Elsüllyedésük megfelelő emberáldozattal járt a segédcirkáló harcitévékenysége folytán: azonkívül a „Haruna” nevű huszonnyolcezer tonna vízkiszorító képességű japán sorhajó-cirkáló, egy angol, vagy japán cirkáló, melynek neve megállapítható nem volt, súlyosan megrongálódott.

Tengerészeti vezérkar főnöke.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, február 26.

OLASZ HARCTÉR:

A Brentától nyugatra meghiusult az olaszok egy támadása.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, február 26.

A nagy főhadiszállás jelenti:

KELETI HARCTÉR:

Eichorn hadserege: Négy nappal a Mon Sund állapása után tegnap délelőtt a Heval felé irányított csapatok, élükön kerékpárosok, lovasok, géppuskások és mesterlövészek báró *Sekkenorff* altábornagy vezetésével küzdelem után az erődöt elfoglalták. Livlandban bevonulásunk alkalmával sok város lobogódszt öltött, sok lakost, a lit az oroszok fogságba vetettek felszabadítottuk. Ezredeink Pleskau-tól (Pekov) délre erős ellenállásra bukkantak, heves küzdelemben megverték az ellenséget, a várost elfoglaltuk.

Linsingen hadserege: Ellenséges erők Kolenkivici mellett szembeszálltak az Ukrajnában a Pripet mentén előnyomuló osztagokkal, vitéz támadással az ellenséget megvertük, a várost és a vasúti állomást rohammal elfoglaltuk. Linsingen hadserege csapatai néhány nap alatt gyalogszerrel vasuton és automobilokon nagy erőfeszítés mellett és nélkülözések közepette több mint 300 kilométernyi utat tettek meg Ukrajna csapatokkal egyetemben, az ország nagy részét megszabadítottuk fosztogató bandáktól. Az Ukrajna kormány az ellenségtől megtisztított területeken a nyugalmat és rendet ismét helyreállította. A keleti arcvonalon három hadosztálytörzset, 180 tisztet és 367 főnyi legénységet ejtettünk foglyul. A Reval és Pleskau elfoglalása alkalmával kezünkbe került foglyok száma és a zsákmányát nem tekinthető.

A többi harc-téren nincs újság.

Ludendorff.

TAJÉKOZTATÓ.

As ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap: szerda, péntek délután 4-7 óráig

— Katonahonon Tenesvári-u. 1500. sz. a nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

HIREK

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király *Fialowsky* Lajos 5-ik honvédegyalozredbeli főhadnagynak, beosztva a 305-ik honvédegyalozredbe, *Fialowsky* Béla dr. nagybecskereki törvényszéki orvos fiának az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a kardok egyidejű adományozása mellett a legfelsőbb dícseső elismerést adományozta.

— **Az ozorai képviselőválasztás.** Popovics V. István elhalálása folytán megüresedett ujozori választókerületben rövid időn belül képviselőválasztás lesz. A vármegye alispánjához most érkezett meg a képviselőház vonatkozó értesítése és *Jankó* Ágoston alispán a központi választmányt a napokban ülésre hívja egybe, hogy kitzúzzék a választás napját. A kerületben pártönkivüli 67-es programmal fellép *Dungyversky* György, aki a közeli napokban lejön a kerületbe, hogy választói előtt elmondja programbeszédét.

— **Mezőgazdák szabadsácolása.** A közös hadügyminiszter — mint Bécsből jelentik — rendeletet adott ki, hogy önálló mezőgazdák még akkor is, ha harc-téri szolgálatra alkalmasok, de pótcsapattestekhez vannak beosztva, március 1-től majus 15-ig szabadsághozhatók.

— **Adományok a Szurmay-alapra.** (Folytatás.) Tóth Lajos 300 K, Ujvári Adolf 200, Steinitzer Géza cég 200, Hungaria gőzmalom 150, Torontai Agrárbank 150, Bőriparosok szövetkezte, Országos Központi Hitelszövetkezet, Eckstein János és társa, özv. Guttmann Jakabné és fia, Nagybecskereki Népbank, Torontalmegyei Országos Központi Hitelszövetkezet, dr. Kartal Árpád, Eisenspäter S. és társai 100-100, Szerb Takarékpénztár r. t. Kovács János, özv. Engel Sámuel, Freund Samu és fia, Ipar és Kereskedelmi bank, Pleitz Fer. Pál, Prandell Rezső 50-50, Kövassy Emil, Eckstein Vilmos, Temmer Zsigmond 40-40, Weisz Hermann cég, Krausz Gyula, Benő Testvérek, Wehner Testvérek 30-30, dr. Nagy Dezső, Meszük Imre, Hirtenstein Márk, Modern Mozi, Bence Antal és fia, Herzfeld Vilmos, Benő József, Terzin Zsivkó, Petry Jakab, Frank Lajos, Wehner György, Temmer Alfréd, Osztrák-Magyar bank fiókja, Beck Gyula, Klementics Ferenc, Almássy Elek 20-20, Marcoin Jenő, Sohn Károly, Tolveth Frigyesné, Helmbold Károly, új. Gejer Lajos, Weiterschan Jakab, Kádelburger Lipót, Oswald Pál, Krumenacker Károly, Gimpel József, Poroszkay Béla, Melkuhn Dezső, Fleiner Aladár, Engel Ádám, Wilhelm Ferenc, Rósa Béla, Lukinich Miklósné, Maschek Sándor, Felsenstein Ferencné 10-10, Uditzki György, Deutsch Márton, Ambrózy István 5-5, Messinger Karolin intézete 221 K 45-f, Polgári fiúiskola 142 K 22 f, Felsőkeres-

kedelmi iskola 107 K 36 f, Miasszonyunkról nevezett zárda 57 K 74 f, II. sz. Elemi iskola 55 K 73 f, III. sz. Elemi iskola 50 K 85 f, Gör. kel. szerb el. iskola 52 K 27 f, összesen 3612 K 62 fillért adományozott. A polgármester ezuton mond köszönetet az adományokért.

— **A rendőrség és az alkalmi összejövetelek.** Deák Vidor dr. rendőrkapitány ma a következő kommunikét küldte be a „Torontai” szerkesztőségének közlés céljából:

Figyelmezteti a rendőrség a közönséget, hogy a tüzelőanyagokkal való takarékoságról szóló 3382-917. számú miniszterelnöki rendelet 24. szakasza értelmében ejjei 11 óra után magánlakásokban sem szabad a záródőra vonatkozó rendelkezések kijátszásával vendégeket látni oly egyéneket, akiknek ott tartózkodása a szokásos vendéglátás körén kívül esik.

Miután az utóbbi időben ismételt előfordult, hogy egyes magánházaknál a rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva alkalmi összejöveteleket tartottak és reggelig mulattak, a rendőrkapitány intézkedni fog, hogy egyes esendőrségi és rendőrségi közegek a magánlakások e tekintetben való ellenőrzésére külön hatósági megbízást kapjanak.

Egyben ismételt és hangsúlyozottan kéri a közönséget, hogy a fűtés és világítás korlátozására vonatkozó szabályokat, valamint általában az elemi cikkeket meghatározott mértékekhez való kötöttségét ne tévésszék szem elől, mert azáltal, hogy reggelig tartó mulatozások folynak, azt a joggal látszatot kelik, hogy felesleggel rendelkeznek. Már pedig olyan időkben, amikor milliók szenvednek, éheznek és nyomorognak, feleslegeket rejtegetni nemcsak nem illő, de szigorúan büntetendő is.

— **Adomány az anya- és csecsemővédelem javára.** A „Bichur Cholem” kávéházi törzsasztal purimestéje alkalmából huszonkét koronát küldött be lapunk útján az anya- és csecsemővédelem céljaira. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Elzárásra ítélt szatósok.** A rendőrség emberei ma megjelentek *Klauber* Ignác és Vilmos Gabona-téri fűszerkereskedésében, mert följelentés érkezett, hogy *Klauber*ék a zsirszódát a maximális áron jóval felül árban arusítják. Eppen egy csomó szigmondfalvai sváb asszony vásárolt az üzletben zsirszódát 12 koronáért kilóját. A rendőrség emberei az üzletben talált négy hordó, összesen négyszáz kilo zsirszódát és a szigmondfalvai asszonyoktól talált is lefoglalták és a rendőrségre szállították. *Klauber* Ignác felett nyomban meg is tartotta a kihágási tárgyalást *Tóth* Rezső dr. *Klauber* azzal védekezett, hogy ő maga 3 kor. 70 fillérért szerzi be a zsirszódát, ami tulajdonképpen nem is zsirszóda, hanem káliumnátrion, vagyis mosósóda. A rendőrbíró már magában a védekezésben is megállapított, hogy látta az árdragítást, mert a rendelet szerint a kereskedő legfeljebb husz százalékos hasznot számíthat fel, a zsirszóda, mosósóda kilójának maximális ára pedig különben is csak kileneven fillér. *Klauber* Ignácot ezért tizenöt napi elzárásra és külön ezer korona pénzbírságra ítélte a rendőrbíró. *Klauber* Vilmos ügyét pedig, mivel ő katona, átteszi a katonai hatósághoz. Az ítélet ellen *Klauber* Ignác fellebbezett. A szigmondfalvai asszonyok nagy örömmel vették át a rendőrségen lefoglalt zsirszódájukat most már a maximális 90 fillérért.

— **Mire jó a képnagyítás?** *Radovan* Nikola nagybecskereki, Horom-utcai lakos házából még ez év február hó 9-én a nyitva felejtett szekrényből eltűnt 288 korona készpénz. A esendőrség most kinyomozta, hogy a

Telefon 330. **Városi Mozi a Városi Színházban.** Telefon 330.
Csütörtökön, február hó 28-án három előadás: 5, 7 és 9 órakor. Pénteken, március hó 1-én három előadás: 5, 7 és 9 órakor.

Vengerkák.

Pásztor Árpád regénye 4 felvonásban. Filmre írta és rendezte Balogh Béla.

pénzt
Kovács
miközben
jártak
— H
ügyész
éskei
nádasi
nacken
Krumen
este m
kedd re
és hal
ség me
község
külső
— Te
Antal
Ermyes
jutott
hogy a
Ily mód
lett szel
hagott
mal is
vizitelt
az udvar
nával a
szembe.
házában.
Rajta R
látszott
ben is gy
koronáján
tozta és
náját. Ra
első izbe
akkor elő
Mikor az
ról, vissz
Az eljárás
miatt Rajt
ügyészsége

KÖZ
A Tor
Hiteiba
Az inter
az időköz
megakaszt
nadszinté
sebben meg
amennyiben
ingatlanok
szüntével
csappanás
Hogy a há
rázkodtat
lett szinte
jobb bizony
bizalma in
sem ingott
A hosszú
üzletágain
sokat okoz
zódo pénz
mények és
rek árának
gulasát ide
seink nagy
betéteink
sét vontak
annyira vá
reskedelemi
tézet egyes
elért álladó
ismét érheti
ségünk; hoz
sok, amelye
szünetelték
nak máris
haladó forg
delem és ip
masztani in
Intézetün
vázatlan ves
zetünk vezé
kir. tanács

pénzt egy képnagyító vállalkozó ügynökei: Kovács Antal és Kokora Oktávin vitték el, miközben képnagyításra való üzletkötés végett jártak a házban. Az eljárás megindult.

Halál a nádasban. A nagybecskereki kir. ügyészséget telefonon értesítette tegnap az écskai községi jegyző, hogy a lukácsfalvai nádasban kedd reggelre halva találták Krumenacker János nagyvezsebtőlaki földművest. Krumenacker a felesége állítása szerint hétfőn este ment ki a nádasba nádat vágni. Mivel kedd reggelig nem jött haza, keresésére indult és halva akarta rá a nádas szélére. Az ügyészség még tegnap intézkedett, hogy az écskai községi orvos megvizsgálja, van-e a holttesten külső erőszak nyoma.

Tettenért pénztolvaj. Törökbecsén Rajta Antal 21 éves oitani lakos a szomszédjának, Ernyesi Jánosnak távollétét felhasználva, bejutott a lakásába, mintán előzőleg kileste, hogy a szomszéd hova teszi el a kapukulcsot. Ily módon 600 koronát ellopott a nyitva felejtett szekrényből. A pénznek gyorsan a nyakára hágtott Rajta Antal, ezért egy másik alkalommal is megpróbálta a szomszédék házába való vizitálást, de ekkor pechje volt. Mikor éppen az udvaron át távozni akart újabb 600 koronával a lakásból, Ernyesivel találta magát szembe, aki felelősségre vonta, mit akart a házában. „Fejszét kerestem” — mondotta Rajta Antal, — de kékült-zöldült, szóval meglátszott rajta, hogy hazudik. Ernyesinek különben is gyanus volt a legény a régebbi 600 koronájának eltűnése miatt is, ezért megmozgatta és meg is találta nála másik 600 koronáját. Rajta beismerte a csendőrségen, hogy első ízben is ő járt Ernyesi lakásában, az akkor ellopott 600 koronát azonban elmulatta. Mikor az apja: Rajta Mihály értesült fia bűnéről, visszahozta Ernyesinek a 600 koronát. Az eljárás azért megindult lopás büntette miatt Rajta Antal ellen a nagybecskereki kir. ügyészségen.

KÖZGAZDASÁC

A Torontálmezei Takaré- és Hitelbank működése 1917-ben.

Az intézet öröndetes gyors fejlődését az időközben kitört világháboru egyelőre megakasztotta. Vármegegynek területe a nádszintérhez való közelsége folytán erősebben megérezte a háborus viszonyokat, amennyiben a kihelyezések lehetősége, az ingatlanok forgalmának rögtön megcsökkentése, az ipar és kereskedelem megcsappanásával, egyszerűen megszűnt. Hogy a háborus viszonyok, főképen a megvázkodtatás első idejében, intézetünk feletti szinte nyomtalanul suhantak el, a legjobb bizonyítéka annak, hogy betevőink bizalma intézetünk iránt egy pillanatra sem ingott meg.

A hosszantartó világháboru intézetünk üzletágainak állandékaiha nagy változásokat okozott, amennyiben az egyre fokozódó pénzbőség, mely mezőgazdasági termények és állatok, valamint az élelmiszerek árának egyre való emelkedését és drágulását idézte elő, egyrészt a kihelyezéseink nagymérvű csökkenését, másrészt betéteink nem remélt erőteljes emelkedését vonta maga után. Hisszük, hogy az annyira várt béke elkövetkezével a kereskedelemnek szabaddá tevésével, az intézet egyes üzletágainak a béke években elért állandékait rövid idő alatt el fogjuk ismét érhetni, mert az iránt nem lehet kétségünk, hogy a mezőgazdasági beruházások, amelyek a háboru egész folyamata alatt szüneteltek, nemkülönben az ingatlanoknak máris megnyilvánuló öröndetes haladó forgalma, nemkülönben a kereskedelem és ipar, nagy igényeket fognak támasztani intézetünkkel szemben.

Intézetünket a háboru folyamata alatt váratlan veszteség érte, amennyiben intézetünk vezérigazgatója, Steinitzer Géza kir. tanácsos, rövid betegeskedés után

MODERN MOZI

TELEFONSZAM 312 és 47.

Csütörtökön, 1918 évi február 28-án:

Henny Porten legjobb és legszebb alakítása.

HÁZASSÁG UNALOMBÓL.

Vigjáték 4 felvonásban.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Helyárak:

Pályolyülés 1-80 K, zsölye 150 K, I. hely 1-0 K, II hely 1- K, III. hely 60 fillér.

1916. év tavaszán hirtelen elhunyt. Az intézet vezetését a katonai szolgálatból visszahívott igazgatónk, Grósz Géza vette át, akit részvényeseink közgyűlése 1916. május havában az intézet vezérigazgatójává választott meg.

E rövid visszapiantás után áttérve a most lefolyt üzletév eseményeire, van szerencsénk a tisztelt közgyűlésnek 1917. üzletévünkre vonatkozó zárszámadatainkat előterjeszteni.

A lefolyt üzletév az annyira hön óhajtott békét várakozásunk ellenére sem hozta meg, ami természetesen intézetünk fejlődésére, illetve tőke kihelyezéseire békítőlag hatott. Hogy üzleti eredményünk ennek dacára a múlt évi eredményt jóval meghaladja, annak oka abban rejlik, hogy egyéb üzletágaink fejlesztésére és gondos ápolására különös súlyt fektettünk s örömmel jelenthetjük, hogy alapjaink bőséges dotálása mellett, az osztalékot ismét részvényenkint 4 K-val felemelhetjük 27 koronára.

Vármegegyünkben, különösen annak déli részében, a termés kielégítő volt, sőt a tengeri termés igen jól sikerült és a mezőgazdasági termények és élelmiszerek újabb és újabb emelkedése, a pénzbőséget vidékünkön még inkább fokozta. A pénzbőség az ingatlanok forgalmát is megnövelte és a pénzbőség az ingatlanok forgalmi értékének nagymérvű emelkedésében is kifejezésre jutott. Váltótárcaink a klientelánk vagyonsodásával újabb jelentékeny csökkenést mutat, amennyiben az a múlt évi 8,267.046 K 77 f.-rel szemben 2,928.246 K 66 f.-rel csökkent és így az állandék az év végével 5,338.800 K 11 f.-re apadt.

E nagyobb mérvű csökkenést néhány nagyobb birtoknak eladása folytán történt visszafizetések idézték elő. Betéteink állandéka a múlt évvel szemben, dacára a hadikölcsönök jegyzésével kapcsolatos nagyobb mérvű betét kifizetéseknek, 3,193.746 K 48 f. emelkedést mutat fel, mely körülmény betevőink erős bizalmának egyik beszedes jele.

A múlt év folyamán kibocsátott VI. és VII. hadikölcsön sikere érdekében minden tőlünk telhetőt elkövettünk és a két hadikölcsönre üzletfeleink intézetünknel 4,158.850 K-t jegyeztek.

A jegyzéseket elősegítendő üzletfeleinknek, a fővárosi pénzüzetek által nyújtott feltételek mellett, engedélyeztünk lombard kölcsönöket. Üzletfeleink bonítását mi sem igazolja jobban, hogy a múlt év folyamán jegyzett hadikölcsönből csupán 1,337.000 K n. é. jegyeztetett lombardkölcsön igénybevétele mellett. Az összes eddig kibocsátott hadikölcsönökre intézetünknel kerek összegben 1,000.000 korona jegyeztetett.

A hadikölcsönkötvényekre nyújtott folyószámlai kölcsönök állandéka mérlegünkben: 1,549.846 K 50 f.-rel szerepel.

A betétek növekedésével arányban, mobilitásunk megtartása érdekében, értékpapirtárcainkat újabb beszerzésekkel lényegesen szaporítottuk. A VI. és VII. hadiköl-

csönből összesen 400.000 koronát jegyeztünk, míg az 1918. szeptember elsejével felmondható állampénztárjegyekből fokozatosan 2,000.000 koronát szereztünk be. Értékpapirtárcainkat tulajdonrészt a múlt évi mérlegünkben felvett árfolyamok szerint, amelyek pedig az 1914. évi július hó 25. árfolyamoknak felelnek meg, vettük fel a mérlegbe. Az újonnan jegyzett hadikölcsönkötvényeket jóval a jegyzési árfolyamon alul, a pénztárjegyeket pedig, amelyeknek a beszerzési ára a névértéket meghaladta, csupán névértékben állítottuk be a mérlegbe. Értékpapír számlánk sem nyereséget, sem veszteséget nem tüntet fel, minthogy azonban a mérlegben beállított árfolyamok jóval alatta vannak a mai tényleges árfolyamoknak, valójában a számlán lényeges tartalék felett rendelkezünk. Értékpapirtárcaink állandéka a múlt év 1,724.773 K 65 f.-rel szemben 2,628.407 K 65 f. szaporulatot mutat és az állandék az év végén 4,362.781 K 30 f.-t tett ki.

Fedezett folyószámlai követelésünk 1,251.899 K 37 f. állandék mellett a múlt évvel szemben 854.520 K 43 f. emelkedést tüntet ki.

Visszlezámítolási hitelt az év folyamán több ízben vettük igénybe, mely hitelt a velünk szoros kapcsolatban lévő Pesti hazai első takarékpénztár egyesület mindenkor a legelőnyösebb feltételek mellett bocsájtotta a rendelkezésünkre, amelyért ezúton is köszönetet mondunk az egyesületnek.

(Folytatjuk.)

A Nagybecskereki Népbank jelentése 1917-ről.

A Nagybecskereki Népbank vasárnap tartott közgyűlésén az igazgatóság a következő jelentést terjesztette elő:

Igen tisztelt Közgyűlés!

Immár negyedszer vagyunk kénytelenek üzleti jelentésünket a tomboló világháboru közepette megtenni. És bár kelet felől biztató fényugár árad felénk, az hogy e fény a nyugati hatalmak intézőinek jobb belátására fog-e vezetni, egyelőre oly kérdés marad, melyre senki választ nem adhat.

Az 1917. évi termés kielégítő volt. A magas terményárak következtében a pénzbőség tartós és mindinkább érezteti hatását. Takarékbetéteink az év végével közel háromnegyed millió koronával szaporodtak. Váltóállományunk ismét csökkent, a jelzálogkölcsönüzletben ellenben egy kis emelkedést mutathatunk ki.

A felszaporodott feles tőkéknek megfelelő jövedelmezését értékpapírállományunk gyarapításával és a lombardüzlet fejlesztésével, tehát könnyen realizálható befektetések által igyekeztünk biztosítani. Igazgatóságunk megfontolás tárgyává tette a háboru után várható gazdasági átalakulással kapcsolatos kérdéseket, a változott viszonyokhoz alkalmazkodva tervbe vette intézetünk kiépítését és fejlesztését és üzletágainak kibővítését és erre vonatkozó javaslatait még a folyó év első felében lesz alkalma Önök elé terjeszteni.

A VI. és VII. hadikölcsön kibocsátás alkalmával intézetünk mint hivatalos aláírási hely ismét közreműködött. A VI. hadikölcsönre 502.500 korona n. é., a VII.-re 670.350 korona, összesen 1,172.850 korona n. é. jegyzéseket gyűjtöttünk.

Saját értékpapirtárcaink gyarapítására két hadikölcsön kibocsátás alkalmával 100-100.000 korona n. é. kötvényeket, ezen kívül a tavalyi év folyamán kibocsátott 5 1/2%-os 1918. évben felmondható állami kincstárjegyekből, valamint az 5 1/2%-os 1920. évben felmondható állami pénztárjegyekből egy-egy 100.000 koronás tételt vettünk át.

Az egyes üzletágakra vonatkozóan van szerencsénk számszerű jelentésünket a következőkben előterjeszteni:

Takarékbetéteink 1917. év végén 2,857.212 kor. 43 fillért, 1916. év végén 2,137.782 kor. 92 fillért tettek ki. Emelkedés 719.429 kor. 51 fillér.

Váltótárcainkban 1917. év végén 1,144.608 kor. 42 fillér, 1916. év végén 1,387.951 kor. — fillérösszegű váltók voltak. Apadás 243.345 kor. 58 fillér. Az év

n 330.
órákor

végén a tárcánkban levő váltók közül 603,567 K 13 fillér belzálogilag 63,320 korona értékű, apirokkal voltak fedezve.

Jelzálogköcsönüzet: Állomány 1917. évben 294,189 K 34 fillér, állomány 1916. évben 273,922 K 90 fillér. Emelkedés 20,266 K 44 fillér.

Lombardelőlegek: 1917. évben 203,491 K 52 fillér, 1916. évben 18,036 K. Emelkedés 185,455 K 52 fillér.

Igen tisztelt Közgyűlés! A felügyelő-bizottság által megvizsgált és helyesnek talált zárszámadásunknál látni méltóztatnak, hogy az 1917. év tiszta jövedelme 5186 K 84 fillér, kétes követelések leírása után 27443 K 29 fillért tesz ki. Miután ezen összeghez még az előző 1916. évről átvettett 1194 K 17 fillérnyi nyereségáthozat is hozzáadandó, úgy elosztás céljából 28637 korona 46 fillér áll a t. Közgyűlés rendelkezésére.

A felügyelő-bizottság hozzájárulásával javasoljuk, hogy: 21000 korona mint 7 százalékos osztalék a 31. számú osztalékszabályoknak holnapról kezdve leendő bevételeire fordítsák, 3000 korona a tartalékalaphoz csatolassék, 2744 kor. 32 fillér mint alapszabályszerű 10 százalékos jutalék az igazgatóság részére kiutaltassék, 700 korona jótékony célú adományokra az igazgatóság rendelkezésére bocsájtassék és a fennmaradó 1193 korona 14 fillér az 1918. év számlájára átvettessék.

Igen tisztelt Közgyűlés! Sajnálattal jelentjük, hogy felügyelő-bizottságunknak 12 éven át volt buzgó tagja. Annau Ádám ur, nyug. honvédőrnagy, ki a háboru legutóbbi két éve alatt katonai szolgálatot teljesített az élők sorából elköltözött. Kérjük Önöket, hogy Annau Ádám urnak, intézetünk ezen régi jó barátjának elhunytá föltti sajnálkozásunknak kifejezést adni méltóztatassék.

Alapszabályaink értelmében választmányi tagjaink közül sorrend szerint kilépnek: Haidegger Ödön, Konkoly Samu, Radócsits Tivadar, Rásztics Pál, Schenk Henrik, Wehner György urak, valamint Perger Rezső ur, ki a tavalyi közgyűlésen eg évre lett megválasztva.

Kérjük a választmány kiegészítése céljából 7 választmányi tagot 3 évre megválasztani.

Kérjük végül, hogy a felügyelő-bizottság jelentését meghallgatni, mérlegünket változatlanul megállapítani, javaslatainkat elfogadni és a felügyelő-bizottságnak, valamint nekünk az 1917. évre a felmentvényt megadni méltóztatassék.

Az igazgatóság.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől
4190—1918. kig. szám. 1110

Hirdetmény.

Az alábbi 148—1918. M. E. számú rendelet ezezzel közzhírré tétetik.

Másolat. A m. kir. miniszteriumnak 148—1918. M. E. számú rendelete a nyers és a lepárolt (desztillált) köszénkátrányért a termelők által követelhető legmagasabb ár megállapítása tárgyában. A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli: 3. §. A nyers köszénkátrányért követelhető legmagasabb ár a termelők (légszuszogó, kokszolók és nyers köszénkátrányt melléktermékként előállító egyéb üzemek) részéről történő eladásnál, az egyes gyárak által az 1918. évben termelt nyers köszénkátrány mennyiségek alapul vételével: a) azon üzemekre nézve, amelyek az 1916. évben legfeljebb 1000 métermázsza nyers köszénkátrányt termeltek, métermázsánként 15 korona, b) azon üzemekre nézve, amelyek az 1916. évben 1000 métermázsánál több, de legfeljebb 2000 métermázsza nyers köszénkátrányt termeltek, métermázsánként 14 korona, c) azon üzemekre nézve, amelyek 1916. évben több, de legfeljebb 10.000 métermázsza nyers köszénkátrányt termeltek, métermázsánként 13 korona, d) azon üzemekre nézve, amelyek 1916. évben 10.000 métermázsánál több nyers köszénkátrányt termeltek, métermázsánként 12 korona. 2. §. A lepárolt (desztillált) köszénkátrányért követelhető legmagasabb ár a nyers köszénkátrányt lepároló vállalatok részéről történő eladásoknál métermázsánként 17-50 K. 3. §. Az 1. és 2. §-ban megállapított legmagasabb árak 100 kg. tiszta sulyra, készpénzfizetés ellenében,

levonás nélkül helyi, az eladó raktár helyiségében átadva értendők. Ha a szállítás az eladó tartálykocsijában történik, a fuvarköltségen kívül az eladott áru tiszta sulyának minden 100 kg.-ja után a feladás napjától számított első 48 órára legfeljebb 1 K használati díj, minden további megkezdett 24 órára pedig legfeljebb 10 fillér pótdíj számítható. 4. §. Nyers és lepárolt (desztillált) köszénkátránynak a termelők részéről fahordókban történő eladásánál az 1. §-ban megállapított legmagasabb árakhoz legfeljebb 15% felár számítható. Az eladó hordóköcsön és használati díj fejében az eladott áru 100 kilogramkénti tiszta sulya után legfeljebb 1-50 K-át számíthat fel. A vevő köteles az olyan fahordót, amely az eladó tulajdona, az átvételtől számított 4 héten belül bérmentesítve az eladó feladási állomására visszaküldeni. Amennyiben a vevő ezen idő leteltével a köcsönhordót nem küldi vissza, az eladónak jogában áll a vissza nem küldött fahordó használatáért az emített 4 hét letelte után következő első hétre 50 fillér, minden további megkezdett hétre pedig 1 korona költsésszámításti 5. §. A jelen rendelet rendelkezéseivel ellentétben álló szerződések, amennyiben a jelen rendelet életbelépése előtt az áru átadásával még nem teljesítettek, hatályukat veszítik. 6. §. A nyers ásványolaj, az ásványolajtermékek, a benzol, továbbá a kátrány és a kátránytermékek forgalmának újabb szabályozásáról 3044—1916. M. E. szám alatt kiadott (a Budapesti Közlöny 1916. évi szeptember hó 28-ik napján megjelent 220. számában kihirdetett) rendeletet a jelen rendelet nem érinti. 7. §. Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Azon készlet tekintetében, amelyre nézve a kihágást elkövették a kihágási eljárás során az elkövetett készlet értékének egyötöde a feljelentőt, többi része a felmerült költség levonásával a Hadirokkantak segélyalapját illeti. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik. A Horvát-Szlavonországban e kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el. 8. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed. Budapest, 1918. évi febr. hó 14-én. Dr. Wekerle Sándor s. k. m. kir. miniszterelnök.

Nagybecskerek, 1918. évi febr. hó 25-én.

Perisics Zoltán polgármester

Megérkeztek a szebbnél szebb

tavaszi

nőikalap ujdonságok

Tolnay Józsefné

nőidivatár-üzletébe. Nagybecskerek.

Ugyanott egy kifutóleány azonnal felvétetik

Havi 100 kor. lakbérért április hó 1-ére két eszileg egy butorozott szobából álló lakást konyhával egybekötve keresek. Ajánlatok előbbi időre is elfogadhatnak és a kiadóhivatalba küldendők.

Hirdetmény.

Ivánd községében f. év március hó 3-án d. e. 9 órákor 2 db kiselezgett tenyészbika nyilvános árverésen fog azonnali készpénzfizetés mellett eladatni.

Ivánd, 1918 február 25.

Előjáróság.

Malomipari és Áruforgalmi R.-t.

Budapest, V., Gizella-ter 3

Sürgőnycim: Malombank.

Telefonszám 134—94.

Konyhakerti magvakat

mig a készlet tart

napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel, rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csíraképességért, tisztaságért szavatolunk.

Eladó ház,

mely áll 5 szoba és a megfelelő mellékhelyiségekből.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

2 tanuló, vas-kereskedésbe

felvétetik

Berényi Sándor
Nagybecskerek.

Hirdetmény.

A TÉGLAGYÁRI és ÉPÍTŐIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

házipítési és házjavítási osztálya a cég városi eladási irodájában (Nagyhid mellett, Linyacsoki-téle ház)

elfogad teljes kivételre

házfelépítéseket, házfalaktatásokat, házkijavítási, tetőcserepezési munkálatokat.

Ezen munkálatokról költségvetéseket készít, ezen munkálatokat saját embereivel, saját anyagával elvégezteti.

Az építési osztály vezetőjévé Delfel Mátyás urat sikerült a Téglagyári és Építőipari Részvénytársaság-nak megnyerni, aki úgy írásbéli, mint telefon meghívásra a munkálatok felvételét elvégzi

A városi iroda telefonszáma 67